

Læs om:

- ▶ ESPEN Kongres i Krakow 2019
- ▶ Hold øje med
- ▶ Ernæring til kritisk syge
- ▶ Kommende aktiviteter i og udenfor DSKE

ESPEN Kongres i Krakow 2019

Klummen Af Jens Rikardt Andersen

Lige hjemvendt fra ESPEN i Krakow med nye indtryk. Det officielle deltager antal var 3568 fra 91 lande. ESPEN er blevet mere og mere global, men de fleste, spændende ting er nu fortsat europæiske. På årets kongres var der indsendt mere end 950 abstracts til vurdering, 88 % blev accepteret i en eller anden form – flest som postere, og der var da også der, de fleste virkelig nye ting kunne findes. Mange af de andre sessioner var mere undervisning end præsentation af videnskabelige nyheder.

Som altid mødte jeg mange danskere og mange danske postere. Det er altid glædeligt.

Fra generalforsamlingen kan meddeles, at man snart kan søge midler til at oprette træningscentre i klinisk ernæring, op til 3 centre i hvert land. Eneste betingelse er, at der skal være mindst 2 ESPEN medlemmer mellem trænerne. Var det ikke noget, vi burde overveje? Desuden at Clinical Nutrition nu har en Impact Factor på 6,4 og således næsten har nået American Journal of Clinical Nutrition. Det er dog især guidelines, der er ansvarlige for stigningen og ikke original forskning.

ESPEN kongresserne de følgende bliver afholdt i Lyon i 2020, Milano i 2021 og Wien i 2022.

Et af kongressens nye interesseområder var prehabilitation, som tidligere kunne kaldes postoperativ ernæring eller lignende. Især Beth Philips (UK) gav en fin oversigt over mulighederne indenfor fysisk træning og farmakologi (stimulation af proteinsyntese). Det kniber mere med at få den klassiske ernæring med på en meningsfyldt måde. Arvid Wretling forelæsningen drejede sig om det samme, men her fra fokus på glykæmisk kontrol (Luca Gianotti, Italien). På intensive afdeling i Schweiz havde 30 % af patienter med lange ophold hyperglykæmi, og de fik i gennemsnit 30 enh insulin dagligt. Det var en retrospektiv opgørelse (Mette Berger), der viste, at der er rum til forbedring.

Refeeding lignende problemer optræder ikke helt sjældent på intensive afdelinger. Om det er helt det samme, som refeeding hos andre patientgrupper, kan der stilles spørgsmål ved, men incidens-rater på 26 % (Portugal) og 30 % (Tyrkiet) blev rapporteret. Når der kan sættes spørgsmål ved, om der er tale om refeeding-syndrom i klassisk forstand, er det fordi relationen til start af ernæring er

noget uklart, og at der sker meget andet samtidigt herunder infusion af store mængder saltvand af hensyn til genopretning af cirkulationen.

I et randomiseret forsøg i Thailand havde de vist, at proteinrestriktion ikke forsinkede dialysestart hos patienter med akut nyreinsufficiens. Gad vide, om det også kunne være tilfældet hos de kroniske tilfælde? Patienterne er i hvert tilfælde massivt underernærede, når de endelig når frem til dialysestadiet.

Endnu er japansk undersøgelse viste at mundskylninger med L-glutamin har god effekt på oral mucositis hos kemo-behandlede hoved-hals-cancer patienter, men det øger ikke overlevelsen.

Herunder kommer indlæg fra deltagere, som har fået årets DSKE legat til deltagelse i ESPEN kongressen.

Af Marcel Eriksen

Efteråret har meldt sin ankomst til Danmark, og jeg sidder her og tænker tilbage på en veloverstået ESPEN-kongres anno 2019. Krakow viste sig i de indledende dage af kongressen fra sin bedste side med temperaturer op over 30 grader og en skyfri himmel. Årets kongres foregik i det moderne, strømlinede ICE Krakow Congress Centre, der, adskilt af en spejlblank Vistula-flod, stod i stærk kontrast til det middelalderlige Wawel Castle beliggende på modsatte bred.

Årets program var spækket med spændende emner, der for mit vedkommende startede med en serie af forelæsninger omhandler forskning indenfor ernæring og immunsystemet. I dagene efter fulgte mange indlæg, bl.a. et spændende indlæg af Palle Bekker Jeppesen omhandler "Neuroendocrine factors in intestinal adaptation" samt et indlæg vedrørende "Gut microbiota adaptation" af franske Francisca Joly.

Mandag var det min tur til at præsentere den forskning, der blev til under mit speciale i slutningen af lægestudiet. Studiet omhandler patienter med tarmsvigt og deres behov for parenteral behandling i form af væske eller ernæring. Sådanne behandlinger er dog ikke omkostningsfrie for patienterne, da de er behæftede med risici for potentielt livstruende komplikationer i form af infektion (katetersepsis)

og blodpropper (kateter-relateret tromboemboli). Det blev til mange besøg og interessante diskussioner med de øvrige kongresdeltagere, og samtidig fik jeg sat ansigt på mange af de forfattere, jeg i min egen forskning har citeret et utal af gange.

Foruden kongresdeltagelse blev der i kongressens "lukketid" også tid til at udforske den polske kultur og de frygtindgydende hændelser, som Krakow var kulisse for under 2. verdenskrig.

Samlet set har det været en spændende, lærerig og berigende oplevelse. Tak til DSKE for rejselegatet og på gensyn til næste år i Lyon.

Af Amalie Frederiksen

Årets ESPEN kongres bød igen i år på et alsidigt program med mange spændende emner og oplæg.

Et af de helt store emner på årets kongres var kropskomposition og måling heraf. Der var stort fokus på sarkopeni og sarkopenisk fedme, og hvordan vi i højere grad skal benytte viden om patienternes kropskomposition til vurdering af energi- og proteinbehov frem for vægten alene.

På mandagens kongres havde jeg fornøjelsen af at præsentere vores poster, omhandlende et perioperativt ernærings supplement til kirurgiske lyskebrokpatienter, hvor jeg fik mulighed for at tale med en masse spændende mennesker, der alle var meget interesserede i emnet. Ernæring med fokus på postoperativt outcome var derfor et tema, der gik igen i de oplæg, jeg valgte at overvære i år. Som Stanislaw Klek fra Polen sagde i sit oplæg om ernæring og sårheling: "Wounds eat like hell!", hvilket jo netop er grunden til, at perioperativ ernæring er så vigtig. Der var i denne session særligt fokus på enkelte næringsstoffer som vitamin C, arginin, glutamin, nukleotider og n-3 fedtsyrer. Dette års Arvid Wretling Lecture, i år afholdt af Luca Gianotti, omhandlede også perioperativ ernæring, hvor Luca blandt andet havde fokus på præoperativ kulhydrat loading med henblik på at reducere postoperativ insulinresistens.

Jeg overværede ligeledes et spændende oplæg om præhabilitering, der har til formål at reducere postoperative komplikationer ved at fremme fysiologisk fitness og optimere ernæringsstatus. Her fortalte Beth Phillips om HIIT træning som en effektiv træningsform med effekt på både muskelvedligehold og VO₂ max hos cancerpatienter. MEN uden ernæring er der selvfølgelig ingen træningseffekter.

En stor tak til DSKE for at kåre vores abstract til årets bedste ved DSKE årsmøde og dermed tildelingen af legat til deltagelse i årets ESPEN kongres.

Af Ines Raben og Mai Cramon

Det har været lidt af en personlig rejse at deltage i ESPEN kongressen i Krakow med et stort personligt og fagligt udbytte. En af de oplevelser, der fyldte allermost, var at vi var udvalgt til en oral præsentation af vores RCT, der også var vores speciale. Vi var meget spændte, lidt nervøse og utrolig stolte over at repræsentere Danmark. Vi havde undersøgt, om en 4 ugers individuel ernæringsindsats kunne reducere genindlæggelsesfrekvensen hos geriatriske patienter udskrevet til eget hjem. Vi startede ernæringsindsatsen på udskrivelsesdagen og havde efterfølgende to hjemmebesøg. Formålet var at sikre, at forsøgspersonerne fik dækket minimum 75% af deres protein og energibehov. Desværre kunne vi ikke vise en reduceret genindlæggelsesfrekvens - måske fordi en stor andel blev genindlagt inden

for den første uge. Vi stiller derfor spørgsmålstegn ved om ernæringsindsatsen havde tid til at virke. Men vi kunne vise, at det var muligt at øge andelen, der fik dækket deres energi- og proteinbehov. Og måske er der behov for mere fokus på at sikre, at pt. får dækket deres ernæringsbehov, mens de er indlagte. Philipp Schuetz (moderator ved vores præsentation) præsenterede EFFORT studiet, der fornemt viser at ernæringsterapi af underernærede medicinske pt. under indlæggelse har effekt. Studiet viste, at ernæringscreening vha. NRS2002 samt en ernæringsintervention med ernæringsterapi med optræning til EN og PN af medicinske pt. reducerer kritisk kliniske outcomes de første 30 dage efter udskrivelse (25 NNT) samt mortalitet (37 NNT). Ernæringsmålet var ligesom i vores studie, at pt. skulle opnå mindst 75% af deres protein- og energibehov. Så der er ingen tvivl om, at diætister på hospitalerne kan gøre en stor forskel for medicinske patienter. Og vi kan kun spekulere i, om det havde gjort en forskel i vores studie, hvis ernæringsindsatsen var påbegyndt imens de var indlagt.

Der var 100-vis af spændende poster – heriblandt også vores egen. Det var lidt uoverskueligt at gå rundt og blive inspireret af de mange poster. Så næste gang vil vi være bedre forberedte og sætte os ind i, hvilke poster vi gerne vil se nærmere på. Heldigvis var der deltagere, der fandt vores poster interessant og havde lyst til at høre mere omkring vores to feasibility studier omkring 1. Udregning af protein- og energi indtag vha. fotodokumentation af kost- og væskeindtag (underestimerede i forhold til 24-timer recall) og 2. Forudsigelse af genindlæggelse ved tomt køleskab (vi fandt ingen tomme køleskabe).

Tusinde tak til DSKE for rejselegatet – en stor ære at modtage.

Hold øje med

På hjemmesiden www.ernæringsterapi.info er folderen "Praktisk ernæringsterapi til udvalgte sygdomsgrupper i ernæringsrisiko" nu opdateret og kan downloades. http://ernæringsterapi.info/beh_folder.html

Ernæring til kritisk syge 2019

Af Jørgen Wiis

Der foreligger en nyrevideret udgave af den nationale behandlingsvejledning om ernæring til kritisk syge fra Dansk Selskab for Anæstesi og Intensiv Medicin og Dansk Selskab for Intensiv Terapi. Vejledningen er skrevet af 9 speciallæger i intensiv terapi. Gruppen skriver i et forord:

Vi har i et vist omfang anvendt definitioner og rekommandationer samt taget udgangspunkt i litteratursøgningen fra European Society of Parenteral and Enteral Nutrition's "ESPEN Guideline on clinical nutrition in the intensive care unit" fra oktober 2018. Det gik dog hurtigt op for os, at ESPENs vejledning er langt fra let nok anvendelig i klinisk daglig praksis. Med kapitlet "Få ernæringen til at fungere" forsøger vi at råde bod på dette. Vi har tilstræbt at udvikle en skarpere skåret dansk vejledning med algoritmer og overskuelige tabeller, som vi håber er let at bruge i jeres hverdag. Husk, at dette er ikke et juridisk dokument. Be-

handlingsvejledninger er, som ordet siger, vejledende, og at den behandlende læge efter individuelt kvalificeret skøn kan fravige disse.

ERNÆRING TIL KRITISK SYGE

Udarbejdet af:
Femilie Inzars, Overlæge, Neurointensiv Afdeling
NOTA, Århus Universitetshospital
Mette Fomisch Behrendt, Overlæge, Thorax
Intensiv Afdeling TIA, Århus Universitetshospital
Dorte Blum, Overlæge, Intensiv Afdeling ITA,
Århus Universitetshospital
Margrethe Jensen Jensen, Afdelingslæge,
VTA, STY Anestesiologisk Intensiv Afdeling V,
Odense Universitetshospital
Thomas Larsen, Afdelingslæge, NIA,
Anestesiologisk Intensiv Afdeling V, Odense
Universitetshospital
Jens Mikkelsen, Overlæge, ITA, Anestesiologisk
Intensiv Afdeling V, Odense Universitetshospital
Henrik Roth-Petersen, Overlæge, Intensiv
Afdeling, Støjhus Sæthus
Lene Skov, Overlæge, Intensiv Afdeling,
Hvidovre Hospital
Jesper Wisk, Overlæge, Intensiv Terapi Klinik 4131,
Rigshospitalet

<http://www.dasaim.dk/wp-content/uploads/2019/05/NBV-Ern%C3%A6ring-til-kritisk-syge-2019.pdf>

Kommende aktiviteter i DSKE:

Hold øje med hjemmesiden www.dske.dk
Der bliver arrangementer i Oktober og November.
Nøjagtige datoer følger på hjemmesiden.

Del din viden og interesse med andre medlemmer

Har du et kommende projekt, et undervisningsprogram eller en sjov ernærings-oplevelse du gerne vil dele i nyhedsbrevet, så skriv til:

mette.holst@rn.dk

Deadline for indlæg til næste nyhedsbrev er:
22. November 2019.

Kommende aktiviteter udenfor DSKE:

Temaeftermiddag i anledning af Henrik Højgaard Rasmussens tiltrædelse som professor ved Enheden for Diætetik og Klinisk Ernæringsforskning, Herlev Gentofte Hospital.

Hvorfor behandle underernæring?

-ernæring som fundament for den medicinske og kirurgiske behandling

Dato: d. 25. september 2019

Tidspunkt: kl. 15:30- 19:00

Sted: Lille auditorie, Herlev Hospital

Tilmelding: senest d.16.9.2019. Først til mølle princippet.

Tilmelding som ansat i Region Hovedstaden: brug følgende link:

<https://kursusportalen.plan2learn.dk/dl.aspx?xmg=ca1c1a9b-5cd2-4e62-9ea9-33a104690c81&r=KursusValg.aspx?id=65033>

Tilmelding som ansat udenfor Region Hovedstaden: brug følgende link:

<https://kursusportalen.plan2learn.dk/dl.aspx?xmg=39d84444-7784-44c0-88f3-77fa2baabff0&r=KursusValg.aspx?id=65033>

Pris: arrangementet er gratis.

Program:

15.30-15.40: Velkomst v. Jan Toftholm Andersen

15.40-16.15: Effekter af ernæringsindsatser v. Henrik Højgaard Rasmussen

16.25-17.00: Ernæringsforskning v. Ove Andersen

17.00-17.25: Ernæring fra hospital til kommune - og tilbage igen v. Anne Marie Beck

17.25-17.50: Sarkopeni og ernæring v. Charlotte Suetta

17.50-18.00: Afrunding v. Tina Munk

18.00-19.00: Snacks & networking

Nutrition Day 2019 afholdes 7. November.

Deltag i "Nutrition Day 2019"

Torsdag d. 7. november 2019 er det Nutrition Day over hele verden. Her har du mulighed for at deltage i den verdensomspændende tværnsundersøgelse, Nutrition Day Worldwide. Du er derved med til at indsamle data til den store database og samtidig er du med til at sætte fokus på ernæring. Man kan deltage som hospitalsafdeling, intensiv afdeling eller plejehjem.

Som noget nyt er der mulighed for at vælge mellem en fuldstændig eller en kort version. Alle spørgeskemaerne er oversat til dansk se mere på www.nutritionday.org

Du kan også tilmelde din afdeling via link på hjemmesiden <http://dske.dk/ESPEN.html>

Her er link til alle tilmeldingstyper; Hospitalsafdeling, Intensiv og Plejehjem

nutritionDay worldwide
benchmark & monitor your nutrition care

Opfordring til medlemmerne:

Tjek din profil på Lægeforeningen

Passer din adresse og stillingsbetegnelse stadig?

Log ind på www.laeger.dk

Vælg "min side" og følg guiden

